

3. izpit iz predmeta UVOD V FUNKCIONALNO ANALIZO

7. julij 2011

- (1) (a) Naj bo K neprazna konveksna podmnožica v vektorskem prostoru s skalarnim produktom, δ pozitivno realno število in α razdalja med danim vektorjem z in množico K . Dokaži, da razdalja med poljubnima elementoma množice

$$\{x \in K : \|x - z\| \leq \alpha + \delta\}$$

ni večja kot $2\sqrt{\delta(2\alpha + \delta)}$.

- (b) Naj bo K neprazna konveksna zaprta podmnožica Hilbertovega prostora $\mathcal{H}$ in α razdalja med danim vektorjem $z \in \mathcal{H}$ in množico K . Z uporabo točke (a) dokaži znano dejstvo (s predavanj), da obstaja natanko en vektor $x_0 \in K$, da je $\|x_0 - z\| = \alpha$.
- (2) Naj bosta E in F različna komutirajoča idempotentna omejena operatorja na Banachovem prostoru. Kakšno je zaporedje lihih potenc operatorja $E - F$, tj. zaporedje $\{(E - F)^{2k-1}\}_{k \in \mathbb{N}}$? Dokaži, da je $\|E - F\| \geq 1$.
- (3) Na prostoru l^2 je podan operator A s predpisom

$$A(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5, \dots) = (x_1 + x_2 + x_3, x_2 + x_3 + x_4, x_3 + x_4 + x_5, \dots).$$

- (a) Dokaži, da je A omejen in izračunaj njegovo normo.
- (b) Izračunaj A^* .
- (c) Ali je A injektiven? Določi $\dim \ker A$.
- (4) Naj bo z kompleksno število z absolutno vrednostjo 1. Naj bo A tak kompakten operator na kompleksnem Hilbertovem prostoru $\mathcal{H}$, da velja $A^* = zA$. Dokaži, da je operator A diagonalizabilen. Pokaži, da vse njegove lastne vrednosti ležijo na neki premici skozi izhodišče. Kateri?
- (5) Omejen integralski operator $K : L^2[0, 1] \rightarrow L^2[0, 1]$ je za zvezne funkcije $f \in L^2[0, 1]$ definiran s predpisom

$$(Kf)(x) = \int_0^1 \min\{1 - x, 1 - y\} \cdot f(y) dy.$$

- (a) Dokaži, da je K kompakten sebiadjungiran operator.
- (b) Zapiši Sturm-Liouvillov operator L , kateremu pripada operator K . Določiti je treba tudi definicijsko območje operatorja L .
- (c) Pokaži, da je $\langle Lu, u \rangle > 0$ za vse neničelne funkcije u iz definicijskega območja operatorja L .
- (d) Izračunaj vse lastne vrednosti in lastne vektorje operatorja L .
- (e) Izračunaj normo operatorja K .